

Csutorás Tábor 2013

Idén nyáron is „Csutorás táborozók” pezsdítették fel Örkény város életét. Nemcsak a Pálóczi Horváth István Szakkollégium volt hangos a zenészekről – hallhatták a népzene a várost körbejáró lovas kocsikról, a tájház udvaráról, vagy a művelődési ház díszterméből az oda érkezők, az arra járók. A népzene kedvelő énekesek és muzsikusok a dabasi strandot sem hagyták ki. A Csutorás Strandfesztivál nemcsak a táborozóknak nyújtott maradandó élményt; a fergeteges hangulat az ott strandolókat is magával ragadta. Közös, rendhagyó tánc és ének a medencékben, népzenei koncert a strand közepén, spontán citerás örömmel a büfénél, tánc a medencék körül. Mindez csak egy része annak az élményhalmaznak, amivel gazdagodhattunk a Csutorás Nemzetközi Népzenei és Néptánc Táborban, valamint a Csutorás Fióka Táborban.

Mitől tud 28 éve minden nyáron megújulni ez a tábor? Hogyan tud az állandóság mellett folytonos megújulást is felmutatni? Ilyen kérdések merültek fel bennem, miközben a citerás foglalkozások közti pihenőmet töltöttem.

A válasz megadásakor elsőként említem Birinyi Józsefet, a tábor vezetőjét, akinek fáradhatatlansága, elhivatottsága, az ügy iránti alázatos munkája példaértékű. A tábor szervezésében és lebonyolításában segédkező társaival együtt egy fiatalos, lendületes, kreatív csapattal alkotja a tábor alappilléret.

Az állandóság képviselője számomra a 95 éves dudás, énekes Népművészet Mestere, Pál Pista bácsi Tereskéről, aki évről évre elhozza magával a táborozóknak azt a szerteágazó folklórtudást, amibe ő még beleszületett, mi pedig már csak megtanulhatjuk, eltanulhatjuk, tudatosan követhetjük. Számára kedves emlékeket, élményeket felidéző népdalokat tanít, reggeli közös éneklést tart, a fiatal dudás legényeknek mutatja meg a hangszerjáték fortélyait. „Szeretem őket tanítani, csak az a baj, hogy már bennem a tüdő nem úgy működik.” – Pista bácsi így fogalmazott. Mi, fiatal oktatók azonban időnként megirigyeltük erejét, energiáját, amivel a napi 5 órás foglalkozásokat tartotta közeledvén a 100 évhez.

Az állandó megújulás jegyében évről évre új külföldi előadók, művészek látogatják táborunkat. A Csutorás Tábor állandó tanára, muzsikus, Kovács László jóvoltából, Georgia Gulea a bukaresti Zeneakadémián végzett, brassói pánsíp-művésznő jelenlétével, virtuóz játékával gazdagította a csutorás élményt 2013-ban. Kovács Lászlóval, a „tábori zenekar” közreműködésével adott közös, fergeteges koncertjükön a román és magyar népzene összekötő hidat álmodták és valósították meg, de régi magyar zenét, sefard zsidó dallamokat, más népek zenéjét is életre keltettek. A táborban szerzett élményeiről, tapasztalatairól kérdeztem Georgiát:

Honnan értesültél a Csutorás Táborról? Miért döntöttél úgy, hogy ellátogatsz Magyarországra közepére, Örkénybe?

Kovács Lászlótól hallottam róla, akivel közös koncertet terveztünk a táborba. Továbbá nagyon szerettem volna megtanulni citerázni, és itt erre is lehetőségem nyílt.

Hogy érezted magad? Mi tetszett leginkább ebben a táborban?

A Csutorás Tábor teljesen új volt számomra, semmit nem tudtam róla korábban. Nagyon jól éreztem magam, és nem is tudok egyetlen dolgot mondani, ami a legjobban tetszett. Sok kedves és érdekes emberrel ismerkedtem meg, és új dolgokat csináltam, amit ezelőtt még nem. Például elkezdtem citerázni, amit már régóta nagyon szerettem volna.

A tábor koncepcióját és célkitűzését is kiemelném: a régi hagyományok életben tartása a fiatalokat is megszólító modern formában és hangulatban. Ez nekem nagyon tetszik, és igazán hasznosnak tartom.

Különbözött-e valamiben ez a tábor az általad eddig megismertekhez képest?

Igazából ez volt az első népzenei tábor az életemben, korábban nem voltam ilyen helyen Romániában – de nagyon örülnék, ha nálunk is lenne ehhez hasonló.

Hogy érezted magad román népzénészként a magyar népzénészek között?

Mindenki nagyon barátságos és nyitott volt velem az egész tábor ideje alatt – nemcsak a foglalkozásokon, hanem a szabad programok alkalmával is.

Az idegen nyelven való kommunikáció sem okozott gondot, mert néhányan egészen jól beszéltek angol nyelven.

A zenészek, akikkel együtt játszottam szintén nagyon kedvesek, alkalmazkodóak és viccesek voltak. Élveztem a velük való közös zenélést.

Felfedeztél-e hasonlóságot az általad játszott és ismert dallamok, illetve az itt hallottak között?

Erdély, Bánság, Bánát azon részén ahonnan én származom a magyar és a román zene nagyon hasonló, szorosan együtt él.

Észrevettem, hogy a táborozók nagyon kedvelték a moldvai népzénét, ami tulajdonképpen romának is tekinthető, hiszen ezen a területen a románok és a magyarok közös tánczenéje található. Úgy látom, hogy kölcsönöztünk, átvettünk egymástól dallamokat - amelyet Bartók Béla mutatott ki tudományos igénnyel először - de ez természetes, ha két nép sokáig együtt él.

A táborban önálló koncertet adtál, ezen kívül a hét folyamán több kisebb eseményen léptél fel. Mi a véleményed a magyar közönségről?

A magyar közönség nagyszerű! Úgy gondolom, hogy újabb élmény volt számukra a pánsíp, mint hangszer és mindaz, amit ezen egyszer virtuóz, másszor érzelmesen játszani lehet.

Említetted, hogy régi vágyad volt megtanulni citerázni. Az egy hetes tanulás után hogy érezed, kedvet kaptál a folytatáshoz is?

A táborba elsősorban azért jöttem, hogy citerázni tanuljak. Mindezt pedig azért, mert Romániában valaha volt egy ehhez hasonló hangszer, amit használtak, de ez mára már eltűnt. A citera mellett érdekesnek találtam a tekerőt – ezt a magyar népi hangszert korábban nem ismertem.

Sok jót elmondta az itt töltött egy hetéről, ezek szerint kellemes élményekkel gazdagodta. Mit gondolsz, a jövőben leszel még Csutorás Táborozó?

Igen, nagyon jól éreztem magam és köszönöm mindezt Kovács Lászlónak, a tábor szervezőinek, Birinyi Józsefnek és a zenészeknek, akikkel együtt dolgoztam! Bízom benne, hogy a jövőben lesz még alkalmam ellátogatni a Csutorás Táborba!

Az új vendégek, és a teljes korollót átfogó táborozók mellett, minden évben összegyűlik az a csapat, akik már évtizedek óta Csutorás táborozók. Úgy gondolom, hogy az állandóságot ők is képviselik és számukra is minden évben új élményt tud nyújtani ez az intenzív, népzenevel, néptáncal, kézművességgel, népzenei képzéssel, fiatalokkal, idősebbekkel, énekesekkel, zenészekkel, tanulással és szórakozással teli egy hét.

A tábori munkát, eredményeket méltón felvonultató, bemutató Csutorás Gálaműsor volt a korona, amelyről televíziós felvétel készült. A hegedűnél alig nagyobb gyerekek koncertezhettek együtt tanáraikkal. A táborban citerázni, furulyázni, cimbalmozni, brácsázni, tilinkózni, tekerözni, táncolni tanuló kezdők mellett nagy sikerrel mutatkoztak be a haladók és mesterek is. A Csutorás családi tábor igazi élményt jelentett minden korosztálynak. Kiteljesült a táboralapító, vezető, Birinyi József mondása: „Örökségünk a ma élményével jövőnk alapja”.

Köszönet a szervezőknek, oktatóknak, segítőknek, a házigazda városnak, iskolának, a KÓTÁ-nak, a Táborfalvi Közművelődési és Népzenei Egyesületnek, és természetesen a támogatóknak, akik hozzájárultak hagyományaink átadásához, éltetéséhez. (Nemzeti Kulturális Alapprogram Népművészeti Kollégiuma, NKA, Örkény város, Táborfalva, Tatárszentgyörgy községek, Pest megyei Kormányhivatal, AMKA, Örkényi Takarékszövetkezet, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Ceglédi Tankerülete és sok más támogató.)

Ha valaki kedvet kapott a táborhoz, vagy csak bepillantana az itt folyó munkába, hangulatba, az meglehetősen mindezt a www.csutorastabor.hu oldalon és a Facebook két Csutorás Tábor lapján található Csutorás Mozaik kisfilmjein, fotóin, beszámolóin keresztül. Ezen kívül ugyanitt már jelentkezni is lehet a XXIX. CSUTORÁS NEMZETKÖZI NÉPZENEI ÉS NÉPTÁNC TÁBORBA. Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Hamarosan ismét indul Budapesten a Csutorás Klub, valamint a táborozók igénye alapján Csutorás Táborhoz hozhat a Mikulás, mert lesz a téli iskolai szünetben is nyújtott hétvégi Csutorás Téli Tábor.

Berta Alexandra

egykori Csutorás táborozó, ma oktató, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem óraadó tanára